

Támogatóink

2001-ben az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT tevékenységét és működését az alábbi intézmények támogatták:

Ilyés Közalapítvány Budapest, Tudományos–Gazdasági, Oktatási és Sajtó szaktestületei: EMT működési és intézményfenntartási költségeinek, infrastrukturális fejlesztések támogatása, tudományos konferenciák szervezése, vendégtanár-program, Firka, Műszaki Szemle folyóiratok megjelentetése;

A Határon Túli Magyar Oktató-sért Apáczai Közalapítvány, Budapest: műszaki terminológia előadások szervezése Kolozsváron, Brassóban, Nagyváradon, Temesváron, ösztöndíj fiatal műszakiak magyarországi továbbképzésére;

Oktatási és Kutatási Minisztérium, Bukarest: tudományos konferenciák szervezése, Firka, Műszaki Szemle folyóiratok megjelentetése;

Nemzeti Kulturális Alapprogram Igazgatósága, Folyóirat Kollégium, Budapest: Firka c. folyóirat megjelentetése, könyvkiadás;

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Budapest: könyvkiadás, tudomány népszerűsítő előadások Kolozsváron;

Iskola Alapítvány, Kolozsvár: természetkutató, számítástechnika szaktáborok szervezése, számítástechnika konferencia szervezése;

Communitas Alapítvány (Romániai Kisebbségi Tanács), Kolozsvár: tudományos konferencia szervezése, Firka, Műszaki Szemle, Interaktív megjelentetése;

Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány, Budapest: kémia és fizika tantárgyversenyek szervezése;

Hazai és külföldi cégek.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves támogatóknak!

Sikeres Vegyészkonferencia

Társaságunk Kémia Szakosztálya immár VII. alkalommal rendezte meg a vegyészek évi nagy találkozóját, a Vegyészkonferenciát.

Ebben az évben a rendezvény színhelye Félixfürdő és az időpont már hagyományosan, november volt. Talán kissé zord éghajlati viszonyok jellemzőek erre a hónapra, hiszen mi vegyészek is jobban szeretnénk egy szép májusi virágillatú szombat napot, de már mindenki tudja, minden évben, mikor lehull a hó, itt a Vegyészkonferencia.

Rendezvényünk nemzetközi jellege ebben az évben hangsúlyozódott, hiszen vendégeink Kanadából, Hollandiából, Németországból, Szlovákiából és Magyarországról érkeztek. Természetesen a külföldi szakemberek mellett nagy létszámban voltak jelen a hazai egyetemek oktatói, kutatók, tanárok, diákok (összesen 140-en).

Idén, első alkalommal, új szekciót indítottunk *ifjúsági poszter szekció* néven, mely lehetőséget jelentett diákjaink számára, hogy dolgozatukkal jelentkezzenek, ezeket bemutassák. Az új szekció nagy sikernek örvendett, a dolgozatok elbírálásban részesültek, melynek eredményeképpen a legjobbakat díjazták:

I. díj, Zsigmond Andrea; II. díj, Pilbák Sarolta; III. díj, Székely Noémi Kinga és Simon Levente Lőrinc, mindhárman a kolozsvári Babe^o-Bolyai Tudományegyetem hallgatói.

Mint minden szakrendezvénynek a pontos szervezés mellett a tudományos jellege a legfontosabb. A kitűnő plenáris előadások nagy érdeklődést keltenek, így a jelenlévők sok érdekes eredményt ismerhettek meg a kémia különböző területeiről.

Hallottunk a nanotechnika új eredményeiről, megtudhattuk mi-mindent tesz lehetővé a pásztázó szonda mikroszkópia. Ma már a pásztázó alagútmikroszkóp (scanning tunneling microscope) segítségével nem csak molekulák, hanem atomok is észlelhetők, illetve pozíciójuk atomi mérettartományban változtathatók.

Lézer „csapdák” használatával atomok illetve koloid részecskék közvetlenül „megfoghatókká” válnak. Új szakterületet, egy interdiszciplináris tudományág jelentőségét és kémiai alkalmazásait ismerhettük meg a *Molekulák alakja és a molekuláris informatika* című előadásból. Új, rohamosan fejlődő terület, amely a molekulák információ-tárolásának részleteit, a molekulák közötti és molekulán belüli információ-átadás módjait, és a molekula részei közötti információ, kapcsolat alapvető elveit tanulmányozza.

Ezen sok új, érdekes tudományterület mellett előadásokat hallhattunk a szerves szintézisek tervezéséről, a víz és néhány víztartalmú biner elegy hidrogénkötés-rendszerének változásáról a hőmérséklet, illetve az összetétel függvényében, valamint a napjaink életminőségét biztosító szakterületről, az analitikai kémiáról.

Az analitikai eljárások célja, hogy egy anyagi rendszer összetevőiről információt nyerjünk. Napjainkban az analitikusok munkája komplex összetételű keverékek, fiziológiás folyadékok, környezetünkben származó szennyeződések mennyiségi és minőségi meghatározására irányul. Az új módszerek egyike a kapilláris-elektroforézis, mely fontos helyet vívott ki a kémiai analitikában, bioanalitikában és biokémiában egyaránt.

Az érdekes plenáris előadások után, délután kerültek sorra a szekcióelőadások. Az idei rendezvényen négy szekcióban 67 dolgozatot mutattak be. A résztvevők érkezéskor kézhez vehették a konferencia-mappát, mely tartalmazta az előadások szép kiadványát, valamint a résztvevők listáját magába foglaló programfüzetet és ajándékként egy művész-kémikus-szobrász munkáit bemutató füzetecskét (Vízi Béla: Kémia szobrokban).

Ezt a rendkívül hasznos, szakmai munkanapot egy kellemes hangulatú állófogadás követte, melyen borozgatás mellett tovább folytatódott a szakmai beszélgetés, információcsere a résztvevők között. Vasárnap délelőtt Borbély Gábor idegenvezető kíséretében Nagyvárad nevezetességeivel ismerkedtünk.

Úgy érezzük, hogy minden szempontból sikeres Vegyészkonferencián vettünk részt, mely sok hasznos kapcsolatot, együttműködést, információt és kellemes együttlétet jelentett mindannyiunk számára.

Mindezt köszönet illeti az EMT ügyvezető titkárságát, mely biztosította számunkra a rendezvény feltételeit.

Jövőre újra találkozunk!

Dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

Áldott karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kíván az

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság elnöksége és munkaközössége.

EMT-KONFERENCIÁK

FIÓKSZERVEZETI HÍREK

Nagyvárad

Bányászati – kohászati – földtani Konferencia

Menyháza (Moneasa), Arad megye
2002. április 5-7.

Társaságunk *Bányászati-kohászati-földtani Szakosztálya* 2002. április 5-7. között újra megszervezi az immár hagyományossá vált, jó hírnévnek örvendő tudományos konferenciáját.

A konferencia programja

április 5., péntek: délután – regisztráció, elszállásolás

április 6., szombat: délelőtt – konferencia megnyitó,
– plenáris előadások
délután – szekcióelőadások

április 7., vasárnap: délelőtt – szakmai kirándulás*
délután – elutazás

*Kirándulás – Menyháza környékére

Permkori homokkővek, riolitok, menyházai „márványbánya” – felsőtíriás kővületes mészkővek, harmadkori mészkáli vulkanitok, pannon üledékek, hévízforrások, a Béli-hegység leg-hosszabb barlangjának bejárata, a menyházai kohó-ipari műemlék, Czárán Gyula sírja, és végül séta a déznai árpád-kori várhoz.

Résztevők, előadók jelentkezését 2002. március 8-ig várjuk!

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást az EMT kolozsvári titkárságán igényelhetnek a +40-64-194042, 190825 telefonszámokon és az emt@emt.ro e-mail címen. Honlapcímünk: www.emt.ro.

Beszámoló

Vegyészkonferencia 2001

November 16–18. között Félixfürdő látta vendégül a világ különböző tájairól érkező professzorok, kutatók, tanárok, diákok, érdeklődők választékos csoportját. A Babe°-Bolyai Tudományegyetemről szép számban voltak jelen mind tanárok, mind diákok. Kellemes fogadtatásban volt részünk, mikor fáradtan, 16-án este megérkeztünk. Mindannyian kíváncsian és türelmetlenül vártuk a szombaton sorra kerülő változatos és érdekfeszítő előadásokat, melyek minden várakozást felülmúltak. A délelőtti plenáris előadások alatt a vegyész-fantázia szabad szárnyakra kapott, gondolataink a tudomány különleges, mondhatni egészen új világába szálltak. Elgondolkoztam azon, hogy bármilyen hihetetlennek tűnő, elképesztő gondolat, ötlet, amelyet egy merész kémikus ész csak ki tud gondolni nem elvetendő, sőt minden bizonnyal meg is valósítható.

Délután a szekcióüléseken ugyancsak figyelemreméltó előadásokat hallgathattunk meg. Nem kis meglepéssel követtük saját tanárainkat is, amint tudományos tevékenységükről, kutatásaikról, valamint az elért eredményeikről számoltak be.

A szervezőknek nagyszerű ötlete támadt, amelyet sikeresen meg is valósítottak. Lehetővé tették, hogy a diákok ne csak passzív, hanem aktív résztvevői legyenek a konferenciának. Posztterekkel jelentkeztünk, amelyen ki-ki bemutatta tudományos tevékenységét. A posztterek szép száma, valamint a sok gonddal megvalósított, látványos kivitelezésük és a tapasztalt érdeklődés arról árulkodott, hogy valóban remek ötlet volt. Ugyanakkor éreztük, hogy az EMT, illetve a tanárok figyelmet fordítanak ránk, és értékeli a munkánkat. Saját tevékenységükről elbeszélgethettünk másokkal, új ismereteket köthettünk, valamint a régebbi barátságok e lmélyültek.

A poszter szekció ezentúl minden Vegyészkonferencia szerves része lesz, ezért ajánlom minden diáktársam figyelmébe, hogy használja ki ezeket az alkalmakat, mert valóban feledhetetlen élményekben lesz részük.

Zsigmond Andrea, Babe°-Bolyai Tudományegyetem,
Kémia és Vegyész-mérnöki Kar, Kémia Szak IV. év

A Bihar Megyei és Nagyvárad Civil Szervezetek Szövetsége (BINCISZ) az EMT nagyváradai fiókszervezetének jelentős közreműködésével tisztelgett Bolyai János emléke előtt.

Ennek keretében Toró Tibor, a temesvári egyetem tanára, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, előadást tartott ez év november 23-án *Bolyai János és Albert Einstein befejezetlen szimfóniája* címmel.

***

A BINCISZ második alkalommal rendezte meg ez év november 3-án Nagyváradon a Magyar Tudomány Napja előadássorozatot.

A rendezvény főelőadója Dr. Brucher Ernő professzor, a Debreceni Akadémiai Bizottság alelnöke volt.

Az EMT részéről Barabás György kémiantanár *Tudósainak és a XX. század* címmel tartott előadást. Mihalik András az árvízvédelemről és a gátépítés terén végzett kutatásairól, Vári Kakas István pedig az egyetemi kutatások aktuális problémájáról tartott tájékoztatót.

***

November 8-án került sor Debrecenben a Magyar Tudomány Napja keretében *A régió informatikai fejlesztése* című rendezvényre.

Az előadók beszámoltak a régió, illetve Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye eredményeiről az informatikai eszközök gyártása, az informatikai oktatás és tanítás területén.

A nagyváradai EMT-t Almási László, Mihalik András, Vári Kakas István és Makkai Zoltán képviselte.

Sepsiszentgyörgy

MÉRTÉK-TÉKA

„... megmérni vagy nem élni”

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezete gondozásában megjelent Tóth Pál és Várad József középiskolai tanárok gyűjteménye.

A könyv fizikai mennyiségek fizikai állapotának, vagy folyamatának mérhető jellemzőit írja le minőségi és mennyiségi módszerekkel. A mérték-téka nem enciklopédia, még csak nem is teljes fogalomtár. A Tóth Pál és Várad József szerzőpáros gyűjteménynek nevezi szívesebben. Az adatok igen gondosan, a szokás és a hagyomány szerint rendezettek. Sikerült csaknem minden fontos és közhasznú mértékegységet összeszedni. A függelékben igen sokrétűen felhasználható táblázatok találhatók. Az állandókat és az átszámítási értékeket igen nagy pontossággal adták meg. A közölt adatok többszörösen ellenőrzöttek.

A Mérték-téka a következőket tartalmazza:

- Bevezetés a mérések világába
- A mérés és egységei manapság
- Az SI mértékegység, mind rendszerelem
- Az SI-rendszer betűrendes bemutatója
- A nem SI-rendszer betűrendes bemutatója

Ajánljuk figyelmükbe!

Bővebb információkat a könyvről az EMT sepsiszentgyörgyi fiókszervezetétől igényelhetnek a 067/352675 telefonszámon vagy az emtsg@planet.ro e-mail címen.

EMT RENDEZVÉNYNAPTÁR Tervezet - 2002

2002	 konferenciák, szakmai találkozók	
<i>Időpont</i>	<i>Rendezvény neve</i>	<i>Helyszín</i>
április 5-7.	Bányászati–kohászati–földtani Konferencia	Menyháza
április 25-28.	Országos Gépész Találkozó – OGÉT 2002	Székelyudvarhely
	Faipari szakkiállítás és konferencia	Székelyudvarhely
május 9-12.	Sepsiszentgyörgyi EMT Napok	Sepsiszentgyörgy
május	Országos Szakmai Napok – OSZN 2002	
június 6-9.	Építészkonferencia – ÉPKO 2002	Csíkсомlyó
július 11-14.	Földmérő Találkozó	Csíkсомlyó
augusztus 22-28.	Linux-tábor	Kolozsvár
szeptember 20 - 22.	Körmöczi János Fizikusnapok	Marosvásárhely
október 4-6.	Energetika–elektrotechnika Konferencia	Kolozsvár
október	Erdészeti szaktalálkozó	Kovászna
október 25-28.	SzámOkt számítástechnika konferencia és tanártovábbképző	Kolozsvár
november 15-17.	Vegyészkonferencia	Kolozsvár

2002	 tanulmányi versenyek, szaktáborok, FIRKA	
<i>Időpont</i>	<i>Rendezvény neve</i>	<i>Helyszín</i>
január 19.	Nemes Tihamér számítástechnika verseny II. forduló	Kolozsvár
február 8.	FIRKA 2001-2002/4	Kolozsvár
március 1 .	Irinyi János, Hevesy György kémiaversenyek helyi szakasza	–
március	Vermes Miklós fizikaverseny helyi szakasza	–
március 23.	Nemes Tihamér számítástechnikai verseny, döntő	Budapest
március 16.	FIRKA 2001-2002/5	Kolozsvár
április 13.	Irinyi János, Hevesy György kémiaversenyek, erdélyi döntő	
május 12.	Vermes Miklós fizikaverseny, II. forduló	
május 4-5.	Irinyi János kémiaverseny, döntő	Győr
május 10.	FIRKA 2001-2002/6	Kolozsvár
május 24-26.	Hevesy György kémiaverseny, döntő	Nyíregyháza
június 16-20.	Vermes Miklós fizikaverseny, döntő	Sopron
június	természetkutató tábor	Vársonkolyos
július	számítástechnika diáktábor	
szeptember 6.	FIRKA 2002-2003/1	Kolozsvár
október 12.	FIRKA 2002-2003/2	Kolozsvár
november 12.	Nemes Tihamér számítástechnikai verseny, helyi szakasza	–
november 29.	FIRKA 2002-2003/3	Kolozsvár

A 2001/2002-es tanév

terminológiai előadásorozatának programja

– december –

Építő- és építészmérnöki Kar

2001. 12. 05. *Kiss Zoltán* Épületek tartószerkezeiteinek tervezése
2001. 12. 13. *Bucur Ildikó* Építésztörténet

Gépészmérnöki Kar

2001. 12. 04. *Bicsak Jenő* Nemvas fémek és ötvözetek
2001. 12. 13. *Kovács István* Hőkezelés és gépészet (II)

Számítástechnika Kar

2001. 12. 05. *Cebuc Emil* LAN és WAN hálózatok adminisztrálása
2001. 12. 08. *Sebestyén György* Valós-idejű rendszerek
2001. 12. 15. *Pusztai Kálmán* A szolgáltatások minősége a hálózatban

Vegyészmérnöki Kar

2001. 12. 14. *Majdik Komélia* Szintetikus gyógyszerek

Villamosmérnöki Kar

2001. 12. 06. *Marschalko Richard* Korszerű teljesítmény-átalakítók
2001. 12. 13. *Bíró Károly* Az energiatakarékos villanymotorok tervezésének kérdései

Társszervezeteink rendezvényei

A Magyar Kémikusok Egyesülete 2002. április 17-19. között Budapesten rendezi meg az V. Nemzetközi Kozmetikai és Háztartásvegyipari Kongresszust, melyre előadók és résztvevők jelentkezését várják.

Az érdeklődők további információkat az alábbi telefonszámokon, illetve e-mail címen igényelhetnek:

Magyar Kémikusok Egyesülete
Postacím: H-1027 Budapest, Fő u. 68., Tel.: +36-1-201-6883, Fax: +36-1-201-8056, e-mail: mail.mke@mtesz.hu

Megjelent a Firka 3. száma

A tartalomról:

Fizika

A PC – vagyis a személyi számítógép, Kozmológia, Kísérletek elektromágneses rezgésekkel és hullámokkal, Fizikalecke tervezése az RWCT módszere alapján, Alfa-fizikusok versenye, Kitzött fizika feladatok, Megoldott fizika feladatok

Kémia

Sztereokémia, Tudománytörténet – Illosvay Lajos, A szerzett immunhiányos szindrómáról, Kémia vetélkedő, Kitzött kémia feladatok

Informatika

Pascal és assembler, Híradó

Megjelent a Műszaki Szemle 16. száma

A tartalomról:

Dr. Horváth Ferenc, Dr. Kubinszky Mihály:

Az erdélyi vasútépítéssel elözményei

Kovács Lehel István:

Adaptív algoritmusok használata a programozási nyelvek modern fordítási módszereiben

Dr. Köllő Gábor:

A hézag nélküli vágány kivetődés biztonsága Roncsolásmentes vizsgálat RailScan készülékkel

Dr. Mihalik András:

Előregyártott vasbetonelemekből kivitelezett támasztó szerkezetek, vasalt földtámrendszerek a mélyépítési, vízépítészeti és közlekedési gyakorlatban, ezek pozitív hatása az építkezés környezetére

Nagy Szilárd:

A H₂ molekula egyszeres ionizációja e⁺ és e⁻ lövedékkel történő ütközéssel

Dr. Szöcs Katalin:

A ferroötvözetekben található fémes magnézium hatóerejének meghatározása

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság és az EMT szervezésében 2001. november 13-án lezajlott a

Nemes Tihamér**Számítástechnikai Verseny**

első – helyi – fordulója.

A megmérettetésre azon iskolákban került sor, amelyek bejelentkeztek: 17 erdélyi város 24 iskolájából több mint 750 diák vett részt a versenyen. Az V-VIII. osztályosoknak 2 óra alatt, a IX-XII. osztályosoknak 3 óra alatt kellett megoldaniuk a kitzött 4 illetve 5 feladatot. A legjobb eredményeket elért diákok vesznek majd részt az erdélyi döntőn, amelyre 2002. január 19-én kerül sor Kolozsváron. A budapesti döntőre az 10-12 diák utazik majd, aki a legjobb eredményt éri el a második fordulóban. A döntő időpontja 2002. március 23.

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik:

Égely János, Fazakas Annamária, Gaál Tünde, Horváth Erika, Matekovits Hajnalka, Prokop Zoltán, Tibád Zoltán

Cím:

Kolozsvár, 1989. December 21. sugárút (Magyar u.) 116. sz.,

Postacím:

3400 Cluj, C.P. 1-140.

Tel./Fax:

064-190825; 064-194042; 094-783237,

E-mail:

emt@emt.ro,

Honlap:

http://www.emt.ro

Bankszámlaszám:

BRD Suc. Cluj 2511.00996634504 / ROL
BRD Suc. Cluj 2511.00296634504 / USD
BCR Suc. Cluj 2511.1-815.1 / ROL,
BCR Suc. Cluj 2511.1-815.3 / USD